

Kronika obce Tržek, rok 2021

Kroniku letošního roku začínáme stejně jako v roce loňském – tedy koronavirovou epidemií, která již druhým rokem ovlivňovala životy nás všech. Čekala nás horší situace než v loni ve všech směrech. Epidemie znovu vzrostla a ke konci února a začátkem března vrcholila. V počtu nakažených na 100 tis obyvatel se Česká republika dostala na první místo v Evropě. Denní úmrtí byla též vysoká, vrcholem byl 15. březen s číslem 278. Kapacita nemocnic byla plně naplněna, v našem Pardubickém kraji vyhlásil hejtman stav Hromadného postižení osob 2. března, což znamenalo, že nemocnice už nebyly schopny poskytovat všem nemocným stejně kvalitní péči.

Nouzový stav, ve kterém jsme se všemi omezeními setrvali od 5. října loňského roku 188 dní, trval až do 11. dubna, přičemž 'nejtužší' byl v březnu, kdy bylo dovoleno pohybovat se až na specifické výjimky pouze v rámci okresu, kde člověk bydlí.

Naději na zlepšení dávala zavedená přísná opatření, a neméně pak očkování, které se spustilo začátkem ledna, a přihlásit se k němu mohli nejdříve zdravotníci, senioři, učitelé a hasiči a lidé nemocní, neboť vakcín byl omezený počet podle toho, jak je firmy stíhaly vyrábět.

Pozitiva koronaviru? Byla vůbec nějaká? Někteří klimatologové se domnívají, že snad alespoň jedno. Zeměkoule, přetížená naším způsobem života - nadměrnou výrobou všeho, nadměrným konzumem, nadměrným cestováním a především létáním, si vydechla. Snížení letecké a ostatní přepravy kladně zaučinkovalo. Za dva měsíce od omezení začalo v Česku na jaře 2020 normálně pršet a dostatek vláhy vydržel po celý rok. Přitom sucho panující v letech 2014 – 2018 bylo, podle diagnostiky letorostů dubů z Česka a Bavorska, nejhorší za posledních 2110 let.

Na deště pak v letošním roce navázalo vydatné sněžení. U nás začalo chumelit přesně na Tři krále. Sněhu nebylo až tolik, asi 10 cm, ale vydržel do poloviny února, což znamená, že i stabilně mrzlo a i denní teploty zůstávaly 14 dní na -5 C. Po mírném oteplení se v druhém březnovém týdnu znovu ochladilo, mírně mrzlo a nasněžilo asi 5 cm. Jaro zůstalo chladné, a nízké teploty nás nutily 'držet kamna' až do konce května, což je skutečně neobvyklé. V červnu jsme se ohřáli, o prázdninách ale ne tolik jak bychom chtěli, navíc v srpnu opět poměrně vydatně pršelo. Velmi příjemný byl závěr roku, kdy jsme po mnoha letech mohli zažít zasněžené bílé adventní neděle. Na Štědrý den si dala zima přestávku a oteplilo se, ale hned poté se opět chopila žezla a do konce roku jsme se těšili ze zimního počasí.

Epidemie s námi zůstávala po celý rok, více či méně intenzivně, a podle toho se dařilo či nedařilo pořádat akce u nás obvyklé a oblíbené. Vypustit jsme opět museli Setkání spoluobčanů dříve narozených, Obecní výlet a Vánoční zpívání. Uskutečnili jsme pouze tyto akce:

V červnu na hřišti u Hasičské zbrojnice Dětský den, který se stal nezapomenutelným především kvůli atrakci, o kterou se zasloužila firma Kubový – zapůjčila jeřáb s vyhlídkovou plošinou, která, vytažena až do výše 32 m, nabízela úžasné pohledy z výšky na obec a okolí. Kromě plošiny pak děti užily neméně radosti ze všech soutěží (připravila zejména Miroslava Škraňková), odměn a projížd'ky na motokáře (kterou zapůjčil opět pan Maruškin).

Tržecké posvícení se Sousedským posezením se konalo 28. srpna jako obvykle venku vedle Obecního úřadu. Počasí se nad námi smilovalo doslova v poslední chvíli, celé dopoledne pršelo a vyjasnilo se ve 13 hodin. Už od 14 hodin se konala již druhým rokem mše v kapli Panny Marie, celebrowaná římsko-katolickou farností z litomyšlského probošství. Od 15 hodin začalo samotné posezení a setkání, sešlo se asi 130 sousedů, přátel i bývalých občanů. Tradiční

výborné koláčky pro všechny zúčastněné byly opět z Dolního Újezda v množství 12 kg. Změnou byl poskytovatel občerstvení, letos jej zajišťovala firma pana Koháka z blízkého Nedošína, provozující jinak minipivovar Na Veselce v Litomyšli. Druhou změnou byla skupina 'Ježkovy voči', hrající možná více k poslechu než tanci, ale skvěle doplňující atmosféru, také z Nedošína. A úplnou novinkou, která zabavila ty nejmenší, byl velký nafukovací skákací hrad.

Pro ně se pak v listopadu pořádal oblíbený lampionový průvod. Děti si lampiony nejdříve samy vyrobily ve výtvarné dílničce, za jejíž organizaci děkujeme Miroslavě Škraňkové a za pomoc s organizací všem pomocníkům z řad občanů Tržku. Děti, rodiče i prarodiče si společné tvoření krásně užili.

I přes krizi ve výrobě a dovozu surovin i produktů, související s epidemiologickou situací ve světě i u nás, se dařilo pokračovat s plánovanými projekty, investicemi a opravami:

-největším investičním počinem je zcela jistě rekonstrukce rozvodných vodovodních řadů v obci, která by nám měla zajistit kvalitní zásobování pitnou vodou. Vodovodní síť byla budována v roce 1961, potrubí bylo z litiny a osinkocementu a bylo již výrazně poškozeno. Rekonstrukce je rozdělena do dvou let: 1. etapa byla zahájena v říjnu 2021. Začali jsme tam, kde je nejstarší a nejméně vyhovující materiál, tedy od začátku vodovodu pod rybníkem Abrahamem, kde v šachtě končí přivaděč od Morašic a pro letošek končíme před napojením místní komunikace na silnici III. třídy u č.p. 5 (u schránek pod lipami).

Z celkových 1540 m bylo vybudováno 650 m a celkových nákladů kalkulovaných na 5 057 787 Kč se v tomto roce prostavělo 2 243 459 Kč, přičemž obec obdržela dotaci z Pardubického kraje ve výši 1 220 000 Kč.

Zajímavostí projektu je technické provedení, kdy je nutné vykopat výkop pouze na místě jednotlivých přípojek, ale jinak prostupné půdní podmínky umožnily použití bezvýkopové technologie.

-druhým velkým projektem bylo naplánování a příprava prodeje obecních bytů v č.p. 51. K prodeji bylo v prosinci nabídnuto pět vzniklých bytových jednotek do vlastnictví současným nájemcům.

-třetím projektem, pro charakter dalšího rozvoje obce nesmírně významným, bylo zpracování nového územního plánu podle nové legislativy. Ve výběrovém řízení byl vybrán Ing. arch. Petr Kulda, autorizovaný architekt z Ústí nad Orlicí. Důraz byl dán na to, aby se zachoval krajinný ráz obce; mimo jiné byly stanoveny výškové limity pro novou výstavbu. Pro plochy k bydlení a občanské vybavenosti je maximální výška všech nových objektů 9m a pro plochy výroby je to 10m.

Cena díla byla 188 000Kč, 131 600Kč bylo uhrazeno z dotace poskytnuté Pardubickým krajem.

-bylo dokončeno zázemí hřiště u dráhy – firma VHOS Moravská Třebová osadila novou vodoměrnou šachtu. Dále se obložil dřevem kovový kontejner a plocha před ním se vybavila dvěma sety lavic a stolů, což oboje provedl truhlář z Tržku pan Beneš.

- v závěru roku došlo k realizaci dlouho připravovaného projektu na výsadbu zeleně Mikroregionu Litomyšlsko, kterého se účastnily téměř všechny obce Litomyšlska.

V rámci akce byly v Tržku z důvodu špatného zdravotního stavu pokáceny 4 túje podél silnice u budovy bývalé prodejny. Místo nich byly vysazeny 3 javory babyka. Na dětském hřišti za prodejnu byl zasazen jírovec maďal, třešeň a ořešák královský a též 3 keře s jedlými plody. Na hřišti tak bude příjemnější pobyt ve stínu stromů a děti

budou mít zdravé občerstvení a kaštánky na výrobu zvířátek. Finančně se obec ze svého rozpočtu podílela 29 000Kč, náklady akce v Tržku byly 72 510 Kč.

V říjnu, 8. a 9., proběhly celostátní volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu. Volební účast 65,43 % byla třetí nejvyšší v historii České republiky, což podtrhuje důležitost, kterou jim občané přisuzovali. Jednalo se totiž o to, zda po třetí za sebou bude vládnout hnutí ANO Andreje Babiše. Nestalo se tak, i když hnutí získalo celostátně druhý nejvyšší počet hlasů. Vítěz voleb, koalice SPOLU s lídrem Petrem Fialou (tvořená stranami ODS, TOP09, KDU-ČSL) vytvořila další koalici s uskupením vedeném Ivanem Bartošem, které skončilo na třetím místě (Piráti a Starostové). V Tržku jsme volili mírně odlišně, vítězem se stala také koalice SPOLU, ale na druhém místě skončili Piráti a Starostové, a ANO až na třetím. Poprvé v historii samostatné České republiky se do Poslanecké sněmovny nedostaly levicové strany ČSSD a KSČM.

Ke konci roku zastupitelstvo obce schválilo rozpočet na rok 2022 jako vyrovnaný v příjmech a výdajích ve výši 5 980 800 Kč.

V letošním roce se u nás narodili 3 noví občánci: Jan Kovář, Zora Koutná a Antonín Joch. 5 občanů se přistěhovalo, 4 se odstěhovali. Rozloučili jsme se bohužel se šesti našimi spoluobčany: Jaroslavem Randou, Blaženou Očenáškovou, Zdeňkou Holcovou, Miloslavem Kladivou, Josefem Kašparem a Bedřichem Jirečkem. Zemřel také Jaroslav Klusoň, který se zde narodil a dlouhé roky tu také žil. Ke konci roku mělo v Tržku trvalé bydliště 159 lidí.

Závěr roku jsme si opět zpřijemnilí krásným Novoročním přáním výtvarnice Denisy Váňové, tentokrát zobrazující stylově zachovalý, nepřestavovaný domek č.p. 12 z osídlení na Kartouzích.